

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z wniosku W.B.

o zbadanie spełniania przez SSN X.Y. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. I NKRS 86/22 z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr .../2021 z 16 grudnia 2021 r. w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska przez sędziego osiągnącego wiek uprawniający do przejścia w stan spoczynku, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 27 marca 2024 r.,
na skutek zażalenia W. B. na postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2023 r., I NB 4/22,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 18 stycznia 2023 r., I NB 4/22, Sąd Najwyższy odrzucił wniosek W.B. (dalej: „Skarżący”) o zbadanie spełniania przez SSN P. C. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. I NKRS 86/22 z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr/2021 z 16 grudnia 2021 r. w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska przez sędziego osiągnącego wiek uprawniający do przejścia w stan spoczynku.

Pismem datowanym na 7 lutego 2023 r. Skarżący wniósł zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2023 r. I NB 4/22,

domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy do rozpoznania wylosowanemu składowi 5 sędziów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało odrzuceniu.

Orzeczenia Sądu Najwyższego co do zasady nie podlegają zaskarżeniu, a wyjątki muszą być wyraźnie wskazane w ustawie. Katalog orzeczeń zaskarżalnych zażaleniem do Sądu Najwyższego jest przy tym ściśle limitowany (zob. postanowienie Sądu Najwyższego: z 27 kwietnia 2017 r., I PZ 2/17; z 18 maja 2022 r. I NO 5/22). Również Trybunał Konstytucyjny zwracał uwagę, że w świetle konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego, ogólna zasada niezaskarżalności orzeczeń wydawanych przez Sąd Najwyższy, uwarunkowana jest modelem funkcjonowania Sądu Najwyższego w systemie organów władzy sądowniczej (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 października 2015 r., SK 63/12).

Polski system prawny nie przewiduje możliwości zaskarżenia zażaleniem postanowienia o odrzuceniu wniosku o zbadanie spełniania przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności. Art. 29 § 21 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. – o Sądzie Najwyższym (Dz. U. 2023, poz.1093;dalej u.SN) dopuszcza jedynie możliwość wniesienia odwołania od postanowienia wydanego na skutek rozpoznania wniosku o zbadanie spełniania bez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności. Tymczasem na gruncie przepisów regulujących tzw. test niezawisłości i bezstronności przyjęto, że odrzucenie wniosku na podstawie art. 29 § 10 u.SN nie stanowi „rozpoznania wniosku”, bowiem to ostatnie jest rozstrzygnięciem o charakterze merytorycznym, następującym dopiero po dokonaniu kontroli formalnej wniosku. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22 „...za taką, wąską interpretacją art. 29 § 15 u.S.N. przemawiają również racje funkcjonalne, gdyż uznanie, że odrzucenie wniosku ze względu na braki formalne jest rozpoznaniem tego wniosku, prowadziłoby do trudnych do zaakceptowania konsekwencji. W szczególności oznaczałoby, że o odrzuceniu wniosku - także z powodu jego złożenia po upływie terminu - musiałby każdorazowo decydować

skład 5 sędziów, jak również że powinno być poprzedzone wysłuchaniem sędziego, którego wniosek dotyczy (por. art. 29 § 15 u.S.N.). Z tego względu nie można w tym miejscu uznać za miarodajny poglądu wyrażonego w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z 1 lipca 2021 r., III CZP 36/20 (OSNC 2021, Nr 11, poz. 74; por. też uchwałę Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2021 r., III CZP 87/20, OSNC 2022, nr 7-8, poz. 67), gdzie wskazano, że pojęcie rozpoznania zażalenia, o którym mowa w art. 397 § 1 k.p.c. obejmuje również orzeczenie co do jego dopuszczalności. W uchwale tej zresztą zastrzeżono, że pojęcie „rozpoznawać” nie ma w przepisach prawa procesowego i ustrojowego w pełni utrwalonej treści, co wyłącza możliwość prostego odnoszenia jego znaczenia przyjętego na tle określonej regulacji do innych przepisów kodeksu, w związku z czym prawidłowe odczytanie jego sensu powinno być poprzedzone zawsze analizą kontekstu językowego, w jakim zostało użyte, i odwołaniem się do adekwatnych argumentów celowościowych.”.

Mając na uwadze powyższe zażalenie należało odrzucić na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 397 § 1¹ k.p.c. jako niedopuszczalne.

[ms]